

1111, *Cart.* de Tavèrnoles, 117.14). D'aquí un dim. **Garfiella*, d'on *Grifella* («Vicent Grifella», arquitecte a Vila-real a. 1655: Traver, *Antigs. Cast-Pna.*, p. 266).

I aquesta arrel va donar així mateix noms comuns i propis a Sicília i a Castella: recordem que el cast. *garra* s'ha revelat (*DECH*) com a provinent de l'àr. *gárfa* 'grap' (passant per *garba*). A Sicília *garraffu* «apertura per cui, a voluntà, si dà o si toglie l'accesso all'acqua destinata a volgere la ruota del molino» (Traina); *Garraffu* «fonte di Palermo sulla strada Argentieri» (Pagliaro, *ARom.* XVIII, 301). També Avolio (p. 91) va recollir-ne exemples en NLL sicilians «A *Garaffa*» i anàlegs. I, en efecte, és àrab clàssic *gar-râf* «a river or channel of running water», «having much water» (Lane).

En conclusió també és probable que el nom del nostre *Garraf* vingui de l'aigua de les torrenteres que tots hem pogut observar des de la línia fèrria, abocant-se pels escarpats rocosos damunt les cases de Garraf. Els NLL cast., sobretot el lleonès, vindran més aviat d'un NP: dels nombrosos refugiats mossàrabs que s'establiren en les parts septentrionals de Lleó, tan documentats per Sánchez Albornoz i Steiger. Segurament el *Getafe* madrileny és un arabisme de formació semblant (*štb* és arrel coneguda i no rara, cf. Dozy I, 756 *šattâb* «courrier», *šattâba* «balai»: -b dóna -f vulgar, en fi de mot: *EntreDL* III, 157; i el *Cestafe* de Vitòria s'enllaça amb *Zestona* immediat (potser encreuat amb *Garrafe*, -abe). El de Besora pot ser nom transportat o d'un refugiat mossàrab.

Garramoixent, V. *Moixent*
Garrameu (te. Menargues), V. *Torrelameu*

La GARRANXA

Llogaret del municipi de Porrera (Priorat). És situat al fons d'una vall extensa drenada pel barranc de la *Garranxa*. Diuen que també hauria estat nom d'una granja dels monjos de Scala Dei (*DECat* IV, 386, n. 7).

PARÒNIMS I DERIVATS. Mas de *Garranxo*, a les Useres (Alcalatén) (XXIX, 16.19).

Riu de *Garranxo*, en el terme de Xixona (Alacantí) (XXXV, 86.4).

Can Garranxo, partida del terme de Sant Llorenç des Cardassar (Mapa Mascaró, 30A3).

El Garranxet, pda. vora la riera de la Pobla del Duc (Vall d'Albaida) (XXXII, 157.4).

Covetes de Garranxet, en el terme de la Romana del Tarafa (Valls del Vinalopó) (XXXVI, 64.3).

Garrinxo, partida del terme de Mondóver (Valls del Vinalopó) (XXXVI, 93.21).

ETIM. Del mot dialectal *garranxa* 'perxa feta d'una branca penjada al sostre; rama d'esbarzer' (*DECat* IV, 283a22-47). Cf. l'art. *Garrotxa*. J. F. C.

Garrava, *Garraveia*, -vera, -vela, V. *Gavarra*

GARREP

Nom interessant d'un riuet afl. del Ter, pocs k. a Ponent de Girona.

Oït *el gârrep* (1964) a Canet d'Adri, on me'l mostren baixant cap a Montcal, i es veia de dalt del nostre observatori, baixant per aquella clotada cap al Ter, on deu anar a parar no gaire amunt de Salt (XLIV, 119). Ratificat, més amunt, a Biert, on me l'ensenyaven a Bodemont i baixant cap a Montcal; si bé aquí n'alteraven un poc la terminació: pronunciant *clot de gâræk* (XLIV, 127). Ho confirma Botet: «lo terme de Canet d'Adri --- lo regan la riera de Canet, lo *Gàrrap* y algunes torrenteres» (*GGC*, 297).

N'hi ha ja alguna menció prou antiga: 1362: «parochia Sti. Gregorii, archidiaconato de Gerona, vicinatus de *Examins*, riaría de *Garrep*» (*Llibre Vert de la diòcesi*: Alsius, s. v. *St. Gregori*). I també el següent NP, que deu partir del nom del riu, aplicat a la clotada: un «*Simon de Gàrrep*» (repetit *Simon Gàrrep*) consta com nom d'un mestre de cases de Girona l'any 1462 (*BABL* XVI, 106, 107).

En els originals que els col·laboradors de la nova edició del Nomenclàtor del C.E.C. em sotmeteren, s'havia inclòs, s. v. *Montcal*: «hi passa un riuet anomenat *Garbi*»; com que semblà una err., ho vaig corregir en *Gàrrep* (i així s'ha imprès); ara no estic segur d'haver-ho fet amb prou raó.

ETIM. Aspecte ben singular. No se li veu cap enllaç, llatí ni romànic; car des del punt de vista morfològic (agreujant-ho encara la manca de solta semàntica) és clar que no es pot relligar amb el cat. *esgarrapar*; ni tampoc amb algun nom, vagament connex i d'origen obscur, com el cast. *garrapata*; o el mot afectiu *garrépa*. És eloqüent, sobretot, l'accentuació.

El problemàtic nom d'aquest riuet forma sèrie amb un bon nombre de riuets de les comarques gironeses, d'origen pre-romà (algun, no tan cert, però antic i immediat: *Terri* < *Esterri*): *Liémena*, *Àlguema*, *Onyar*, *Banaula*, *Llierca*, *Aro* (< *Araze*), *Bagastrà*; sense comptar els més importants, de palesa etimologia antiquíssima: *Ter*, *La Muga*, *Tec*, *Tet* etc. L'aspecte estrany del nom *Gàrrep* orienta cap a la mateixa direcció.

En molts d'aquells tenim terminacions conegudes: *-ena*, *-ema*, *-èrri*, *-rca*; ací, però, la terminació àtona en -p- és ben extraordinària. Això ens anima a pensar en un compost, amb un mot paleo-europeu, que designa precisament cursos fluvials.

És cas més interessant perquè si bé es troba sobretot en NLL, també és en noms comuns d'algunes llengües indoeuropees, terminats -AP(E), -APIA; i amb un sentit com 'riu', 'aigua de ---', 'rierol'. Així apareix en GAMAPIA (> *Guémape*, al dept. Pas-de-Calais i evolucionat com *Gamache* (cf. el fr. *sache* SAPIAT, subjuntiu); i amb terminació anàloga en gran nombre de llocs del Nord de França; també en forma germanitzada: *Genep*, *Gempe*, *-maffe*. Però d'altra banda, també en la zona sud-italiana i il·líria: *Messapia*, *Salapia*.